

١٢٠

צ ו ז מ"י פ"ה מהלכות
מתנות עניים הל' ז:
צח ט מ"י שם הל' י:

שהיו באים בספינה.
 ומהם ולא נתן שרות
 למלכה (ועדושי ב.). בתוך
 היהושע. רבי יהושע בן
 חנניאל, דלמחר בנח' ערער
 א' מעשה ב' ר' יהושע
 בנכרי חנניאל שהלך לסייע
 אל ר' יוחנן בן גורדולא
 והסבט ללמות, אמר לו חזור
 בך שאתה מן המשוררים
 (למחל על רביה). ספרי ב'
 (למחל על רביה) וכן בקש ר' יהושע
 בן חנניאל לסייע את ר'
 יוחנן בן גורדולא אמר
 אליו חזור ללמך חתורבאל
 הנפסחך גנפסך שאתה מן
 המשוררים ואולי מן פסוערין
 (שורקין י"ב.).

בצד שדרו וכתה לו שדרו
 אינו עומד שיש לו שדרו
 וכתה לו שדרו. מנחם הני
 שדרו. ורמיה היה עומד
 ויבני אומרו ודע אני כי
 יבשרה שיש לי בשדה
 ונעלישם שכחונה ולי שכה
 שכלה יכול לאי האה שכה
 ולי ונשכחתי עומד בשדה.
 שדרו ושכחתי ולי בעיר.
 פירשנוה שדרה שכתה
 שפיקורוהי שכה וזכר
 ולבסוף שכתה לו הין
 שכה מאי טעמא אין
 כי קאי בשדה וזכור לו
 וכתה לו שדרו ואצ"ל
 שכתה הכי שכתה אינו
 שכה שכר וכתה לו
 שדרו וכאילו נטלו מותה
 ונתת מאי בעיר אפי' זכור
 ולבסוף שכתה הין שכה
 שכה טעמא דהא ליתיה
 וביניה שדרה ולזכירי לא
 שדרו שיש ראי עומד שכה
 וכתה לו שדרו וזכור
 אינו עומד בצד שדרו לא
 וכתה לו שדרו. ואמר
 מנחם דמשום דלא היה
 בצד שדרו נעשה
 שכתה דלאמא גייתיה
 א(ז) ברשדה לאו כתיב
 ובעיר כי הא
 שכתה וזכור ולבסוף שכה
 ליתיה שכה מרמזת לא
 ששוב לקחתה מגורין מיה
 ונדרו שכתה שכתה וזכור
 ודבריהם האלו ואמר
 שיש יהיה לרבות שכתה
 שדרו לא נתברר כי
 עומד בצד שדרו

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

המשתמרת אבל חצר שאינה משתמרת אי
עומד בצד שדרו אין אי לא לא ומנא תימרא
דחצר שאינה משתמרת אי עומד בצד שדרו
אין אי לא לא דתניא היה עומד בעיר ואומר
יודע אני שעומר שיש לי בשדה פועלים
שכחוהו לא יהא שכחה יכול לא יהא שכחה
תלמוד לומר וישכחת עומר בשדה בשדה
וישכחת ולא בעיר הא גופא קשיא אמרת יכול
לא יהא שכחה אלמא הוי שכחה וגסיב לה
גמרא בשדה וישכחת ולא בעיר אלמא לא
הוי שכחה אלא לאי הכי קאמר ובשדה שכוח
מעיקרו הוי שכחה זכור ולבסוף שכוח אין
שכחה מאי מעמא דכיון דקאי גבה הויא ליה
חצרו וזכתה ליה אבל בעיר אפילו זכור
ולבסוף שכוח הויא שכחה מאי מעמא דליתיה
גביה דלזכי ליה ממאי דלמא גזירת הכתוב
היא דבשדה נהוי שכחה ובעיר לא נהוי
שכחה אמר קרא לא תשוב לקחתו לרבות
שכחת העיר האי מיבעי ליה ללאו אם כן
נימא קרא לא תקחנו מאי לא תשוב לרבות
שכחת העיר ואכתי מיבעי ליה לכדתנן
(א) שלפניו אין שכחה שלאחריו יש שכחה
שהוא בבל תשוב (ב) זה הכלל כל שהוא בבל
תשוב שכחה כל שאינו בבל תשוב אינו
שכחה אמר רב אשי אמר קרא ויהיה לרבות
שכחת העיר וכן אמר עולא והוא שעומד
בצד שדרו וכן אמר רבה בר בר חנה והוא
שעומד בצד שדרו איתיביה רבי אבא לעולא
(ג) מעשה ברבן גמליאל וקנים שהיו באים
עישור שאני עתיד למוד נתון ליהושע
וממונו

פרק קמא לקידושין (דף כו: וס' ד"ה מעשה) שהיה
שאינו מוילד מתחת ידו דבר שאינו ממון וקשה לה
נמס לרבי יהושע ולרבי עקיבא יקרא להם שם ולא ית
ון יהא נמון ליהושע ופר"ת דשנת הדיעור היתה וכבר

וְהַמִּשְׁתַּמֵּר בְּכֹחַ הַיָּד הַיְּמָנִית עַל מַלְאָכָה
וְאַחֲרֵיהֶם: גַּב' אֵי עוֹמֵד בְּצֵד דְּסוֹ
לְעֵינָיו. דַּעֲשֵׂיו הָיָה מִשְׁמַמֶּרֶת עַל יְדוֹ:
וְעוֹמֵר שֵׁשׁ לִי בָּשָׂה. שֶׁנִּחְמְטוּ שֶׁס'
מִדַּעְמִי וּמִכַּחֲמִי עַל הַפּוֹעֲלִים
שֶׁיִּצְאִיָּהוּ וּפּוֹעֲלִים שִׁכְחוּהוּ: לֹא יֵהָ
שִׁכְחָה. אֵם חֹזֵר וּשְׁכַח: בָּשָׂה
וּשְׁכַחַת. אֲשֶׁר שָׁכַח בְּצוּחָן מִן הַשָּׂה
הָיָה שִׁכְחָה וְלֹא שִׁכְחָתוּ מִשְׁכַּחַת
לְעֵיר: אֲלֵא לֹא הָיָה קֹאֵמֶר בָּשָׂה
שִׁכְחָה מֵעִיקְרוֹ כו'. בְּעוֹד הָאִשׁ בָּשָׂה
וְעוֹמֵר הַשְׂכָּח מֵעִיקְרוֹ שִׁכְחוּהוּ
לְפֹעֵל הָיָה שִׁכְחָה אֲזַל זְכוֹר
שֶׁהָיָה מִדַּעְמִי וּלְבָשָׁתוֹ שִׁכְחוּ:
עַל לִי פּוֹעֲלִים לֹא עָשָׂה: אֲזַל
מִשְׁכַּחַת לְעִיר אֲפִילוֹ זְכוֹר
וּלְבָשָׁתוֹ שִׁכְחָה הָיָה שִׁכְחָה לְיִמִּיָּה גִּזְיָה
כו'. וְהִי קָא כְּסִיב לִיָּה מִנָּה לְתַלְמוּדִיהָ
יִכּוֹל לֹא יֵהָ שִׁכְחָה ת"ל בָּשָׂה וּשְׁכַחַת
בְּצוּחָתוֹ בָּשָׂה הָיָה בְּצִינָן לְדַכְּמִיָּה
אֲחֵרָה וְלֹא עֵינִי לֹא בְּצִינָן וּשְׁכַחַתוֹ: שִׁקָּ
שִׁכְחָה פּוֹעֲלִים עוֹשָׂה אֲחֵרָה שִׁכְחָה:

1 בִּי תִקְצֹר קִצְיֹרְךָ
בְּשֹׁדֶךָ וּשְׂכַחַת עִמּוֹ
בְּשֹׁדֶה לֹא תָשׁוּב לִקְחָתוֹ
לִגְר לִיתוֹם וּלְאִלְמָנָה
יִהְיֶה לְמַעַן יִבְרַךְ יי
אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֶיךָ: דברים כד יט

רש"י ד"ה ובר סבר וכו'
ומשום דאין שליח לדבר
עצמיה. קשה לי ללס
ומסנדר לא ידעינן דבסנדר
לא מקרי דבר עצמיה
מהקן טעמיה הנ"ל דלאו
בר חיונה או דל"ג או בעי
עבוד מנ"ל בלחמה דלחמא
נגדו אחרונה לא מנ"ל מנ"ס
דנדר וזריק בלחמא דוקא
עומד גדל חזירו וז"ע:
תוס' ד"ה יאפינן בר'
ברדנן. עיין חוס' צמות
ט ע"ד ד"ה ממנינן:

[א] תום' ד"ה זכות
לו נראה כו'. נ"צ אצל
הרמב"ם מחלק בין ד'
אמות וחזר המשמרת
לחזר שא"מ (ועמ"ש
רבינו בח"מ סי' רס"ח
ס"ק י"א): [ב] שם
ד"ה ה"מ כו' וי"ל
דה"פ כו'. נ"צ וכן פי'
הרי"ף פ"ג דב"ב
והרמב"ם:

יהושע בר חנניא שהיה עמו בספינה והוא לוי ונטל מעשר ראשון כדאמר' בערמין (דף יא:) מעשה ברבי יהושע שהלך לסייע את ר' יוחנן בן גודגא בהפסת דלתות אמר לו חזור בך שאתה מן הממוררים ואני מן הממוערים ומשורר שיער במיתא: ומקומו

בספינה אמר רבן גמליאל שכה ומימה לפי שרוצה לסמור ראיית שכה דקמני ידע אני שפועלים שכוו קשה לו על הצרייטא מנ"ל למדרש ה הוי שכה ועל זה קאי מיעוטא לומר מעיקרא ולא צעיר והכי מסתברא טס

וע' עישור שאני עתיד למוד. פרש
ויאכלו טבל דחוקה על חז'
צדעתו לשוב עד ימים רבים ועוד למ'
עשרה יהא מעשר אלא אמר מעשר ר'
מנה לו שלא מדעתו ורחי' הני מילי בחצר המשתמר

(א) הדבר מבוחר דרבינו היה גורם בגמ' דבשדה לא נהוי שכחה ובעיר נהוי שכחה דלמחר קרא וכו' והך דלמחר קרא הכל מן הקושיא היא ועי' בש"מ דהביא ג"כ לד' רבינו וגרסתו ע"ש.